

LUCRARE SCRISĂ LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PE SEMESTRUL al II-lea
clasa a VIII-a

- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.
- Din oficiu se acordă 10 puncte.

Subiectul I (40 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

DORA: Nu!... Mă doare că e duminică... Că e primăvară și că, în loc să mă plimb cu fete, cu băieți, să râd, să mă amuz, trebuie să stau închisă în casă și să tocesc... (Se așază la masa de lucru în fața lui Carmen)
Hai să începem de mâine, că tot e luni... Luăm săptămâna de la capăt.

CARMEN: Nu se poate... Ne-am jurat că de azi începem să învățăm pentru bacalaureat și trebuie să ne ținem de cuvânt... (Caută prin caiete și cărți.) **Cu ce începem?** Hai să-i dăm drumul cu matematica.

CARMEN: La română știm...

DORA: Știi tu să declini și să conjugii?

CARMEN: La ce conjugări îmi declin competența... Dar nici n-o să ne-ntrebe gramatică...

D-ra Armașu întrebă numai din literatură, că și ea face versuri... Hai să-ncepem cu istoria... că acolo trebuie tocit serios. La D-ra Olaru.

DORA: Da, da!... La "Ștefan cel Mare"... că asta e slăbiciunea ei...

CARMEN: Susține că ea se trage direct din Ștefan cel Mare.

DORA: Cum așa?

CARMEN: Pai da, că strămoșul era femeie... Da' nu-i place să zică strămoșă... Sună urât!... (Caută manualul de istorie.) Citești tu, sau citești eu? (Caută capitolul respectiv.)

CARMEN: Dar să nu caști!... mai bine să citim câte două pagini fiecare... Două eu, două tu...

DORA: Bun! Și căscăm cu rândul...

CARMEN (A găsit capitolul...Se așază mai comod și se pregătește să citească.): La popa la poartă e-o pisică moartă... Cine-o râde și-o vorbi (accentuând) și-o căsca...

DORA (Râzând): Mă rog!... Una, două, trei... (Își ia o mutră serioasă, de ascultat.)

CARMEN (citește): Ștefan cel Mare... 1457-1504... (Muzica militară reîncepe la Grădina publică)

DORA (cu un oftat, răsfoind paginile capitolului respectiv): Ooofff!... De ce o fi domnit și ăsta (ascultă muzica) atâtea pagini ?

CARMEN: Ai mâncat-o... (Se aude o bătaie în ușa dinspre d-na Varlam.)

DORA (luându-și o poziție decentă): **Intră!** (E veselă că are un motiv să întrerupă "tocitul".)

(Tudor Mușatescu, **Profesorul de franceză**, Actul I)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: **să mă amuz, ne-am jurat.** 4p
2. Transcrie, din fragmentul subliniat, un cuvânt derivat și un cuvânt obținut prin conversiune și explică cum s-au format. 4p
3. Explică rolul semnelor de punctuație din secvențele următoare: **Cu ce începem? Intră!** 4p
4. Selectează două cuvinte care denumesc elemente de decor. 4 p
5. Transcrie un cuvânt care conține un diftong și unul care conține un hiat din textul citat. 4p
6. Demonstrează, în patru enunțuri, polisemia cuvântului **a asculta.** 4 p

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte în care să motivezi apartenența la genul dramatic a fragmentului din textul "**Profesorul de franceză**" de Tudor Mușatescu. 16p

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi patru trăsături ale genului dramatic;
- să ilustrezi două trăsături ale genului dramatic, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecți precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea (36 p)

Citește următorul text:

“Râurile curgătoare, mările și oceanele au fost considerate, multă vreme, de către oameni, drept cele mai comode și mai sigure lăzi de gunoi ale industriei și ale marilor orașe. Nu existau motive de îngrijorare, deoarece se miza pe acțiunea bacteriilor de descompunere a unor substanțe organice și de fixare a unor suspensii minerale, deci pe capacitatea apei de a se purifica și autogenera. În ultimele decenii însă deversările masive de deșeuri de mase plastice și detergenți, asupra cărora nicio bacterie aerobă nu are efect biodegradant, sporirea numărului navelor uriașe transportatoare de petrol, adesea expuse **eșuării**, au dereglat mecanismele de autoechilibru chimic al apelor, sufocându-le și chiar anulându-le capacitatea de a adăposti viața.

Se știe că Marea Neagră, datorită particularităților ei, este un imens rezervor de hidrogen sulfurat, unic în lume, din cauza **căruia**, la adâncimi ce variază între 150-200 de metri, nu mai există viață. Până acum 70-80 de ani, apele de suprafață erau foarte bogate în specii de pești și alte viețuitoare marine.

(Milena Duță, **Contaminarea mediului - o maladie cronică**, în revista **Bioplanet**)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat: 4p
– din ce cauză în adâncurile Mării Negre nu există viață;
– două elemente care au dereglat mecanismele de autoechilibru chimic al apelor;
2. Scrie numele autoarei și titlul publicației din care este extras fragmentul dat. 4p
3. Menționează timpul și diateza verbelor subliniate: **au fost considerate**; **se știe**. 4 puncte
4. Precizează funcția sintactică a cuvintelor scrise îngroșat, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: **eșuării**; **căruia**. 4 puncte
5. Transcrie, din fraza următoare, două propoziții secundare și numește felul lor: ”Se știe că Marea Neagră, datorită particularităților ei, este un imens rezervor de hidrogen sulfurat, unic în lume, din cauza căruia, la adâncimi ce variază între 150-200 de metri, nu mai există viață.
6. Scrie o frază, formată din două propoziții, în care să existe o propoziție secundară circumstanțială consecutivă care să aibă ca termen regent verbul **a râde**. 4p

B. Redactează, în 150 – 300 de cuvinte, **o narațiune în care să prezinți o întâmplare reală sau imaginară în timpul unei activități de protejare a mediului**. 12p

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografia – 3 p.; punctuația – 3 p.; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p.).

prof. Diana Iacob,
Școala Gimnazială “Gh.Lazăr”